

A MAGYAR KIS- ÉS KÖZÉPVÁLLALKOZÁSOK SZEREPE ÉS JELENTŐSÉGE AZ INNOVÁCIÓBAN

Szép Károly
szakértő

Digitális Kormányzati Fejlesztés és Projektmenedzsment Kft.

A MAGYAR REGIONÁLIS TUDOMÁNYI TÁRSASÁG XIX. VÁNDORGYŰLÉSE

Budapesti Corvinus Egyetem, 2021.11.04.

AZ INNOVÁCIÓS RENDSZER FEJLESZTÉSI PRIORITÁSAI – 2020-2027

Az állami ráfordítás
folyamatos növelése, a
vállalati ráfordítás
növekedésének támogatása

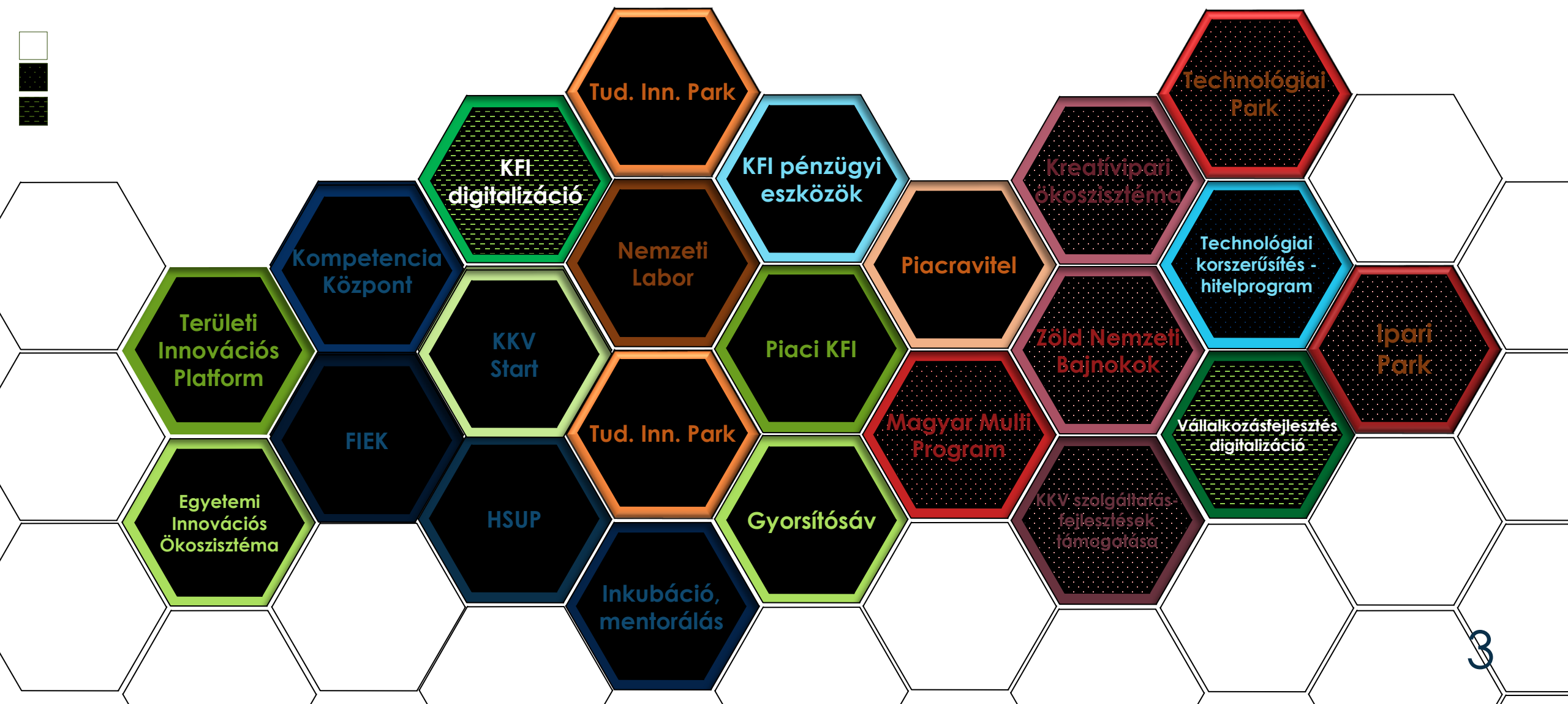
A hazai KKV-k és a munkaerő innovációs
szemléletének fejlesztése

Az innovációs folyamatokba
bekapcsolódni és azokat
vezetni képes szakértők
biztosítása

Az országon belüli és a
határokon átlévő
együttműködések növelése

Az innovációs rendszer kapcsolódásai

AZ INNOVÁCIÓ TRIPLE HÉLIX MODELLJE

A **Triple Helix** modellben az állami, a piaci és felsőoktatási szereplők interakcióban vannak egymással.

Az egyetem a **tudástermelést** látja el.
A vállalat vagy piac a **hasznosítást**, az állam pedig a **szabályozási környezetet** biztosítja, fejleszti.

INNOVÁCIÓS ÖKOSZISZTÉMA

Az egyetemközpontú innovációs ökoszisztéma kialakításának célja, hogy nemzetközileg versenyképes hazai tulajdonú vállalkozások jöjjenek létre, illetve fejlődjenek tovább.

Magyar innovációs ökoszisztéma intézményi elemei

(településként)

Felsőoktatási Ipari Együttműködési Központ

Kompetencia Központ

Egyetemi Innovációs Ökoszisztéma

Nemzeti Labor

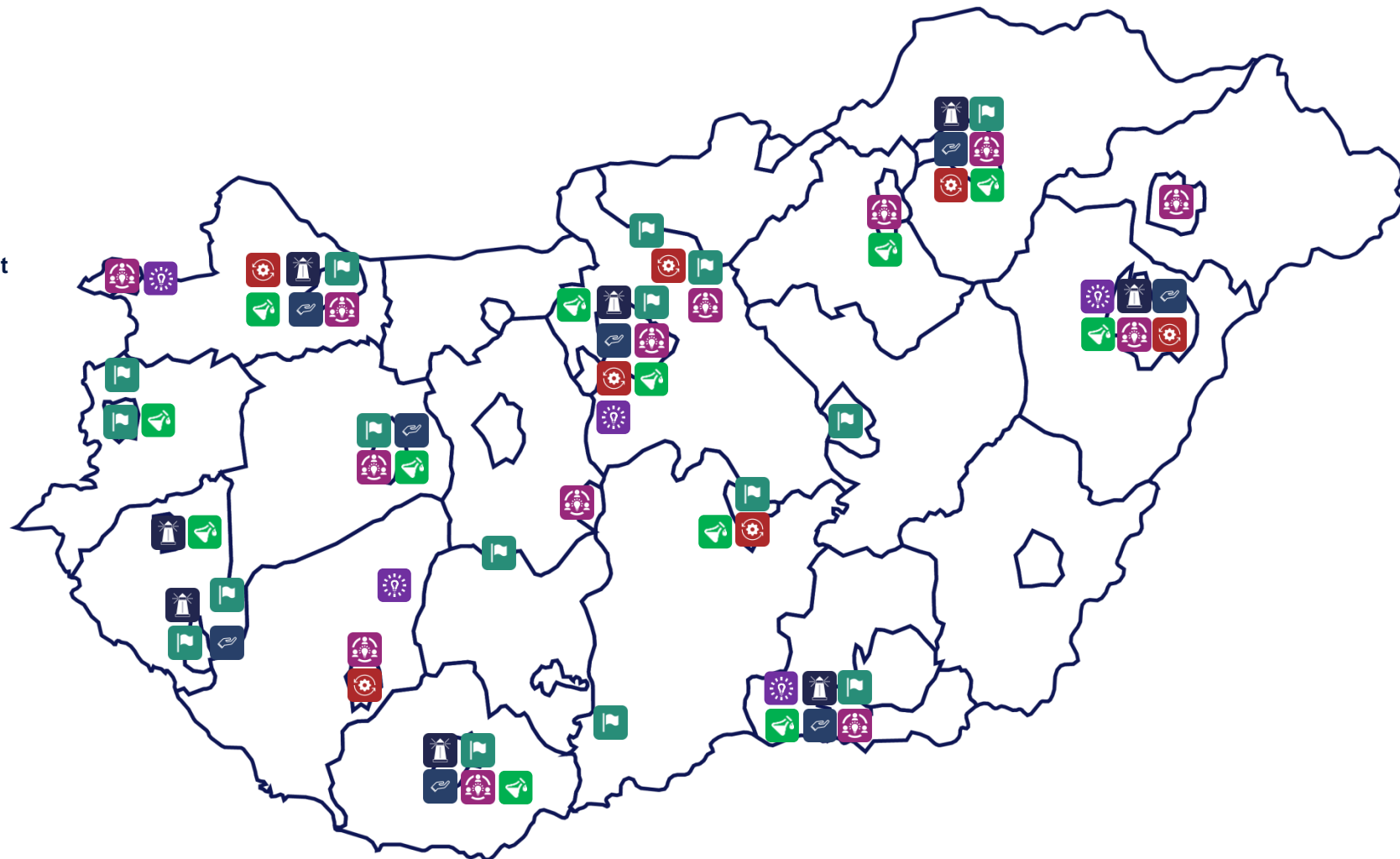
Tudományos és Innovációs Park

Bay Zoltán Nonprofit Kft.

Eötvös Loránd Kutatási Hálózat

Nemzeti Laboratóriumok

Budapesti székhelyű NL

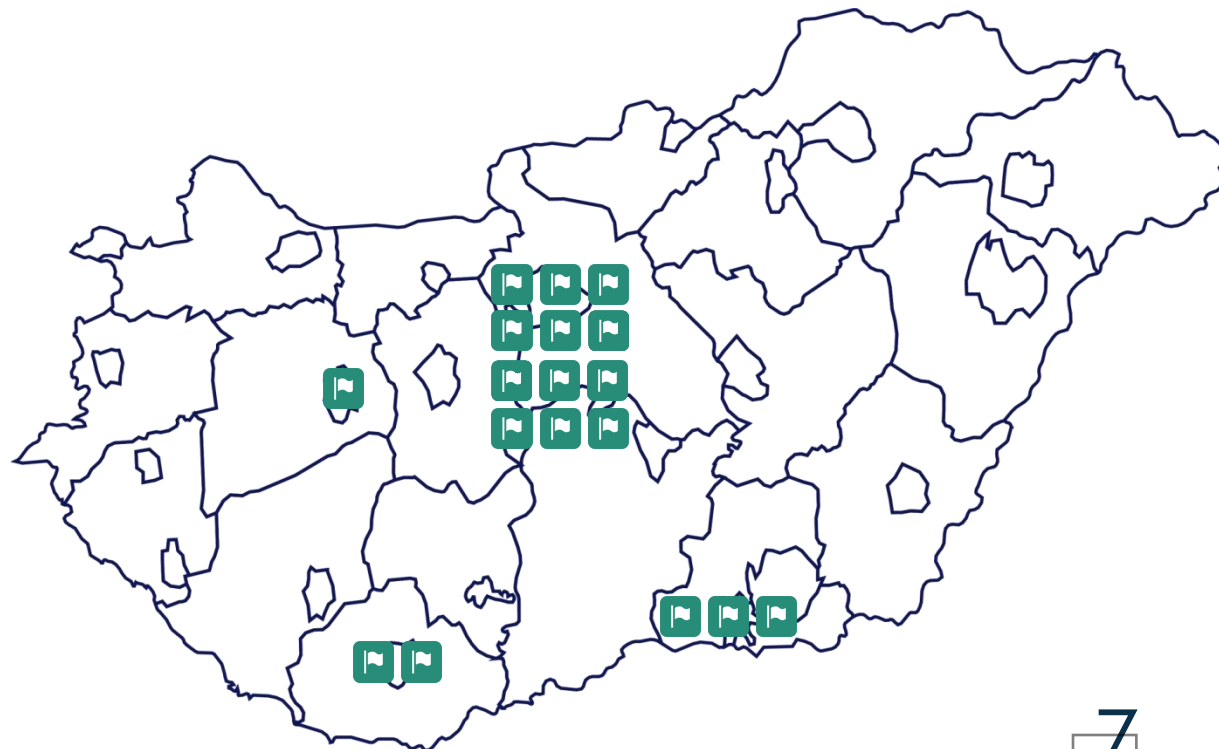
Pécsi székhelyű NL

Veszprémi székhelyű NL

Szegedi székhelyű NL

A felhívások alcéljai

Kutatási, fejlesztési és innovációs kapacitások megerősítése és tudástranszfer együttműködések támogatása és ösztönzése

A hazai kutatási infrastruktúrák és műhelyek fejlesztése

Tudományos és Innovációs Parkok támogatása

Kompetencia Központok hálózatának bővítése

Nemzeti Laboratóriumok létrehozása és fejlesztése

Tudásközpontok létrehozása és fejlesztése

Az innovációs ökoszisztéma szereplőinek támogatása az intelligens szakosodás elősegítéséhez és ösztönzéséhez

Inkubátor, startup, spinoff programok és szolgáltatások

Társadalmi innováció elterjedésének ösztönzése

S3 készségfejlesztés, tudástranszfer

Student Lab

Területi Innovációs Platform (TIP) hálózat bővítése és fejlesztése

Vállalati KFI tevékenységek ösztönzése

Piacvezérelt kutatás-fejlesztési és innovációs projektek támogatása

KFI pénzügyi eszköz

Az Európai Kutatási Térségbe és a nemzetközi kutatási infrastruktúrákba való integráció elősegítése

ESIF források Horizont Európa programhoz kapcsolódó felhasználása

Nemzetközi hálózatosodás, partnerkeresés az intézmények megerősítése

Nemzetközi programokban történő részvétel

A nemzetközi kutatási infrastruktúrákhoz való kapcsolódások erősítése

Innovációs ökoszisztéma erősítése

Gyorsítósáv

KKV Start Innováció

Piacravitel

A KFI TÁMOGATÁSOK HATÁSÉRTÉKELÉSE 2014-2020

- ▶ A támogatás elnyerésének esélyét bizonyos vállalati jellemzők pozitívan befolyásolták
 - ▶ A vállalat kora
 - ▶ Mérlegfőösszege
 - ▶ Az általa termelt hozzáadott érték nagysága
 - ▶ illetve amennyiben feldolgozóipari volt a pályázó cég.
- ▶ A KFI támogatásoknak a projekt megvalósítás kezdeti időszakában negatív hatása van az árbevételre
 - ▶ a támogatásoknak a projektek megvalósításának kezdeti időszakában csökkenő mértékben negatív hatása van az árbevételre => a projektgazdák a cég alaptevékenységéből vonnak el erőforrásokat a projekt megvalósítására
- ▶ Az árbevételre gyakorolt negatív hatás még a fenntartási időszakban is érzékelhető marad
 - ▶ Rövid távon a támogatások a nettó árbevétel és a felhasznált erőforrások szignifikáns csökkenését eredményezik vállalati szinten, és ezek a hatások csak lassan múlnak.
 - ▶ A fejlesztési projekt megvalósulását követő években viszont szignifikáns pozitív hatása van a vállalati adózott eredményekre

ILLESZKEDÉS MÁS FONTOS SZAKPOLITIKAI DOKUMENTUMOKHOZ

- ▶ S3 intelligens szakosodási stratégia
- ▶ KFI stratégia 2021-2030
- ▶ KKV stratégia
- ▶ Kutatási kapacitások igénybevétele esetében a kutatási hálózat és az egyetemek kompetenciáinak ismerete
- ▶ Meglévő projektekhez való kapcsolódási lehetőségek:
 - ▶ IPCEI,
 - ▶ Nemzeti Laboratóriumok,
 - ▶ Tudományos és Innovációs Parkok, Science Parkok,
 - ▶ Kompetencia Központok
 - ▶ Felsőoktatási Intézményi Együttműködési Kiválósági Központok

A KFI-TÁMOGATÁSOK STRATÉGIAI ILLESZKEDÉSE

- ▶ A KFI területen a Nemzeti Reform Programok és az Európai Unió felelős szervei által adott ajánlások kapcsolata leginkább egy területen, az innovatív vállalkozások célzott ösztönzőkkel történő támogatásának területén azonosítható
- ▶ A KFI-hoz kapcsolódó, valamint a Nemzeti Intelligens Szakosodási Stratégiában egybehangzóan lefektetett jövőképek, célok, elvek megvalósulását legrészletesebben a Bizottságnak évente benyújtott Nemzeti Reform Programokban bemutatott célkitűzések, lépések tükrözték vissza és fejlesztették tovább
- ▶ A KFI pályázati felhívásokban az S3 stratégiában meghatározott prioritásokhoz való illeszkedés a legtöbb GINOP és VEKOP konstrukció esetében a pályázat benyújtásának feltételeként, explicit módon jelenik meg
- ▶ Az EUPR-ben rögzített indikátoradatok jelenleg kifejezetten hiányosak, azok a monitoring tevékenység támogatására. Emellett több indikátornál tapasztalat volt, hogy létezett olyan anomália, ami kétségbe vonja az adat megbízhatóságát

A FORRÁSFELHASZNÁLÁS ÉS A TERÜLETI MINTÁZATOK ELEMZÉSE

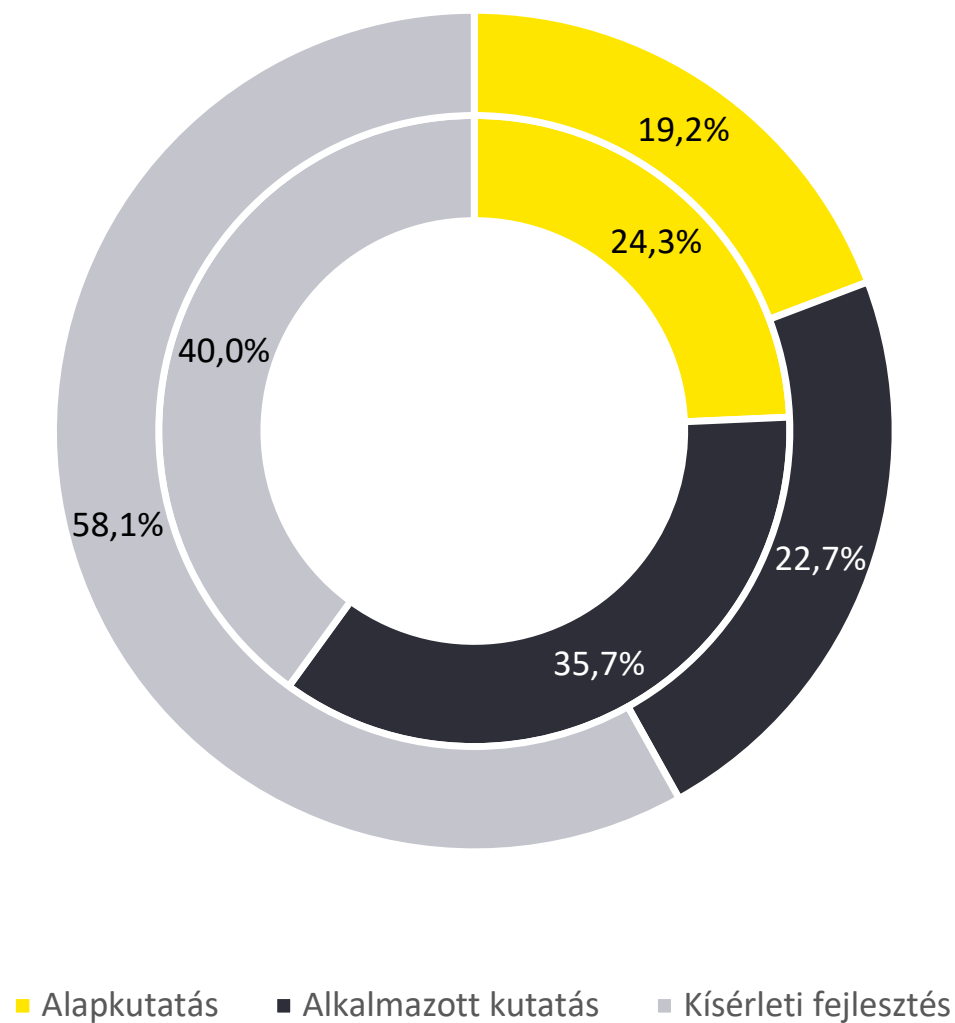
- ▶ A Dunántúlon elsősorban saját és piaci forrásból történnek a beruházások, míg a Dunától keletre elsősorban pályázati forrásokból
- ▶ A Dél-Dunántúl átmeneti régiónak tekinthető
- ▶ A Közép-Magyarország régióban a KFI terén is érvényesül, hogy Pest megye jelentősen elmarad Budapesttől, a megye leginkább vidéki térségeinkhez hasonlít. A nyugat- és közép-dunántúli pályázók sikeresebbek, mint a más térségek pályázói, különösen Észak-Magyarország régióval összehasonlítva
- ▶ A forrásfelhasználás eredményességét és hatékonyságát a rendelkezésre álló indikátoradatokon keresztül lehetne vizsgálni

INTÉZMÉNYI SZŰK KERESZTMETSZETEK VIZSGÁLATA

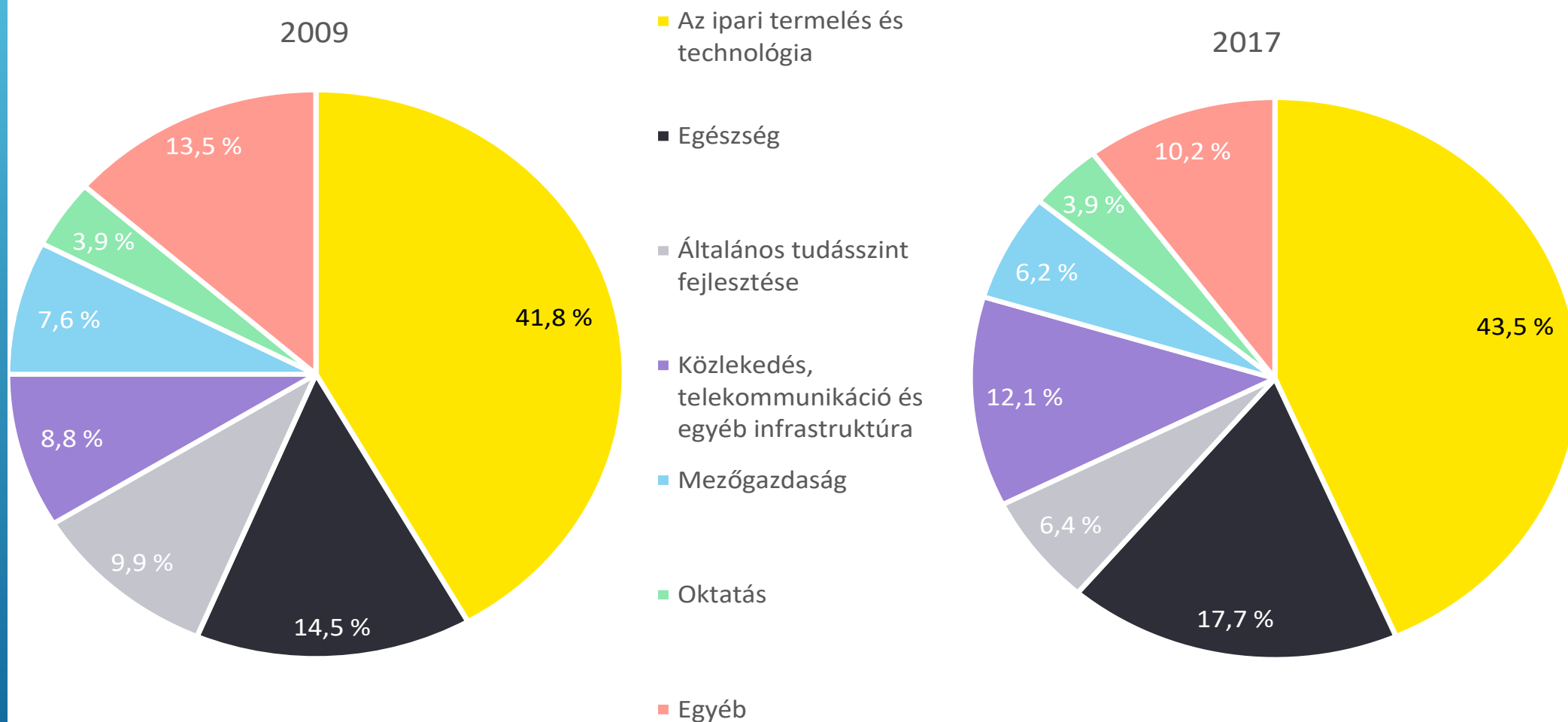
- ▶ A kiválasztási eljárás nagyban befolyásolja az átfutási időt, azonban ezt az összefüggést számos tényező árnyalja
- ▶ Döntés-előkészítő bizottság összehívása mellett nagyobb kilengések figyelhetők meg, jelentős hosszabbodás azonban erre nem vezethető vissza
- ▶ Az NKFI Hivatal előzetes támogató véleményének megléte a tartalmi bírálat átfutási idejét jelentősen lerövidítette
- ▶ Az állami projektértékelők bevonása befolyásolta leginkább az átfutási idők alakulását
- ▶ A GINOP és a VEKOP IH átfutási ideje között érdemi különbség van, ám ez nem magyarázható egyetlen összefüggés segítségével

A SPILLOVER HATÁS ÉRTÉKELÉSE

- ▶ a kevésbé fejlett régiók KFI-támogatásai milyen hatással voltak a Közép-Magyarország régióban felhalmozott innovációs potenciál, tudás kihasználására?
- ▶ Összességében véve mindkét szemszögből vizsgálva azt a következtetést lehet levonni, hogy a Közép-Magyarország régió (és különösen Budapest) tovaryűrűző hatása jelentős mértékben érezhető a K+F célú fejlesztések tekintetében
- ▶ **Az igénybe vett KFI szolgáltatások a kevésbé fejlett régiók esetében alacsony mértékben részesednek a projektek költségvetéséből, azonban ezek több mint felét a Közép-Magyarország régióból szerzik be:** A K+F célú projektek megvalósításakor a teljes támogatási összegek viszonylag kis hányadát (12,335 milliárd Ft; 7,16%) fordították a támogatottak K+F szakértői szolgáltatások igénybevételére. Ugyanakkor ennek az összegnek több, mint fele (6,802 milliárd Ft; 55,14%) közép-magyarországi székhelyű szolgáltató számláiból áll össze
- ▶ **A kevésbé fejlett régiókban megítélt KFI támogatások jelentős része Közép-Magyarország területén székhellyel rendelkező szervezetekhez kapcsolódik:** A támogatott K+F projektek teljes, 621,6 milliárd Ft-os összköltségének 30,71 százaléka, azaz 190,96 milliárd Ft kötődik közép-magyarországi székhelyű szervezetekhez.

1. ábra – Az alapkutatásra, alkalmazott kutatásra, illetve kísérleti fejlesztésre szánt kiadások aránya 2006-ban (belső kör), illetve 2017-ben (külső kör) (forrás: KSH)

1. ábra – A KFI beruházások társadalmi-gazdasági célok szerinti megoszlása 2009-ben és 2017-ben (forrás: KSH)

Megye	Pályázatok száma		
	Benyújtott (db)	Leszerződött (db)	Nyertes arány (%)
Bács-Kiskun	774	413	53,36
Baranya	587	310	52,81
Békés	266	156	58,65
Borsod-Abaúj-Zemplén	743	345	46,43
Csongrád	842	435	51,66
Fejér	668	324	48,50
Győr-Moson-Sopron	474	306	64,56
Hajdú-Bihar	752	392	52,13
Heves	469	211	44,99
Jász-Nagykun-Szolnok	345	187	54,20
Komárom-Esztergom	373	226	60,59
Nógrád	311	150	48,23
Somogy	409	212	51,83
Szabolcs-Szatmár-Bereg	454	245	53,96
Tolna	229	132	57,64
Vas	202	142	70,30
Veszprém	447	254	56,82
Zala	254	172	67,72
Összesen	8 599	4 612	53,63

1. táblázat – A vizsgált GINOP felhívások keretében benyújtott és nyertes pályázatok száma, aránya az egyes megyék szintjén. Adatok forrása: EUPR

Megye	Régió	Igényelt támogatás (Ft)	Leszerződött összeg (Ft)	Leszerződött/igényelt arány	Pályázatok száma			Támogatási igény/pályázat (Ft)	Támogatás/pályázat (Ft)
		Összesen	Összesen	Súlyozott átlag	Benyújtott	Leszerződött	Arány		
Bács-Kiskun	Dél-Alföld	86 782 386 519	32 409 162 451	44,54%	774	413	53,36%	112 121 946	78 472 548
Baranya	Dél-Dunántúl	63 170 967 453	38 262 418 112	63,54%	587	310	52,81%	107 616 640	123 427 155
Békés	Dél-Alföld	24 911 888 404	12 218 684 572	57,74%	266	156	58,65%	93 653 716	78 324 901
Borsod-Abaúj-Zemplén	Észak-Magyarország	94 965 978 998	34 716 891 554	41,40%	743	345	46,43%	127 814 238	100 628 671
Csongrád	Dél-Alföld	117 037 318 839	61 577 036 381	54,95%	842	435	51,66%	138 999 191	141 556 405
Fejér	Közép-Dunántúl	68 187 252 427	28 871 141 772	45,11%	668	324	48,50%	102 076 725	89 108 462
Győr-Moson-Sopron	Nyugat-Dunántúl	40 476 507 799	24 647 428 881	63,32%	474	306	64,56%	85 393 476	80 547 153
Hajdú-Bihar	Észak-Alföld	117 071 431 167	58 997 466 177	52,09%	752	392	52,13%	155 680 095	150 503 740
Heves	Észak-Magyarország	51 239 180 124	18 598 039 773	44,71%	469	211	44,99%	109 251 983	88 142 369
Jász-Nagykun-Szolnok	Észak-Alföld	41 010 064 437	11 339 789 115	34,90%	345	187	54,20%	118 869 752	60 640 584
Komárom-Esztergom	Közép-Dunántúl	34 385 498 614	12 355 668 728	37,00%	373	226	60,59%	92 186 323	54 671 101
Nógrád	Észak-Magyarország	33 749 879 822	9 326 932 722	45,07%	311	150	48,23%	108 520 514	62 179 551
Somogy	Dél-Dunántúl	41 974 142 855	18 120 413 128	47,83%	409	212	51,83%	102 626 266	85 473 647
Szabolcs-Szatmár-Bereg	Észak-Alföld	42 682 214 794	13 420 813 318	41,25%	454	245	53,96%	94 013 689	54 778 830
Tolna	Dél-Dunántúl	24 844 792 772	10 843 749 173	47,21%	229	132	57,64%	108 492 545	82 149 615
Vas	Nyugat-Dunántúl	13 509 334 488	8 183 860 472	64,07%	202	142	70,30%	66 877 894	57 632 820
Veszprém	Közép-Dunántúl	47 601 398 124	24 495 130 424	52,79%	447	254	56,82%	106 490 824	96 437 521
Zala	Nyugat-Dunántúl	17 919 435 254	7 367 476 441	44,53%	254	172	67,72%	70 548 958	42 834 165
Összesen		961 519 672 890	425 752 103 194	47,57%	8 599	4 612	53,63%	111 817 615	92 313 986

KÖSZÖNÖM SZÉPEN A FIGYELMET!

FELHASZNÁLT FORRÁSOK:

www.nkfi.gov.hu

www.ksh.hu

www.itm.gov.hu

A 2014-2020-AS KFI TÁMOGATÁSOK ÉRTÉKELÉSE, EY, 2021

KANTÁR T. (2019), A FELELŐS TÁRSASÁGKORMÁNYZÁS ELMÉLETI ÉS GYAKORLATI KÉRDÉSEI, KÁROLI GÁSPÁR REFORMÁTUS EGYETEM

ILLYÉS P., KISS J. J., HORVÁTH J., KOVÁCS D. G., MAKRAY-R. Á., SZÉP K.: INNOVÁCIÓS MINIMUM, 2021. BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM, ITM RÉSZÉRE KÉSZÍTETT TANULMÁNY

BALACHANDRAN, KR; MARRA, A.; RANGAN, S. (2014). KUTATÁSI KIHÍVÁSOK A SZÁMVITEL ÉS PÉNZÜGY TERÉN A GLOBALIZÁLT GAZDASÁGBAN: VALÓS ÉRTÉK MÉRÉSEK, ÉRTÉKELÉSI MODELLEK ÉS MENEDZSMENT GYAKORLATOK. JOURNAL OF ACCOUNTING, AUDITING & FINANCE, 29(1), 88–89. DOI:10.1177/2150129713509529

BALOGH A., KOZÁK S., TURI M., (2019), A SZÁMVITELI SZAKMA OKTATÁSÁNAK ÉS MUNKAERŐPIACI HELYZETÉNEK VIZSGÁLATA BUDAPESTEN, BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM ÉS A BUDAPESTI KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARA KÖZÖTTI KUTATÁSI EGYÜTTMŰKÖDÉS KERETÉBEN

BENCsik A. (2016), A TUDÁSMENEDZSMENT ELMÉLETBEN ÉS GYAKORLATBAN ISBN: 978 963 05 9784 5 DOI: 10.1556/9789630597845

FÜLÖP K. (2020), A SZERVEZETI TELJESÍTMÉNY ÉRTÉKELÉSE, NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM,

HARANGOZÓ T. (2018) A HUMÁN TŐKE BEÉPÍTÉSE A STRATÉGIAI TELJESÍTMÉNYMENEDZSMENT RENDSZERBE, DOKTORI ÉRTEKEZÉS, BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM GAZDÁLKODÁSTUDOMÁNYI DOKTORI ISKOLA

HEGYESNÉ G. É.; JEYAKUMAR R. N.; CHIN X. Y.; VIJAY V.; GONDA GY.; FARKASNÉ FEKETE M. (2021), A TUDÁS- ÉS INNOVÁCIÓMENEDZSMENT HATÁSA A SZERVEZETI TELJESÍTMÉNYRE. POLGÁRI SZEMLE, 17. ÉVF. 1–3. SZÁM, 2021, 152–166., DOI: 10.24307/PSZ.2021.0711